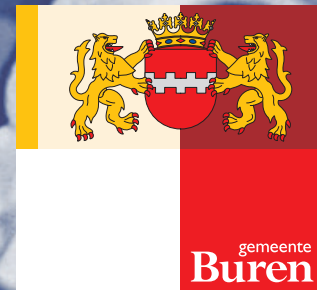

GELD KRANT

NIBUD

een uitgave van het Nibud in samenwerking met gemeente Buren

Eindelijk mijn administratie op orde!	2
Lukt het niet alleen? Vraag om hulp	2
Rondkomen met weinig geld	3
Welke regelingen zijn er voor mij	3
Het geld vliegt de deur uit!	4
Vragen? Ga in gesprek met Stib	6
Hulp van de gemeente bij schulden	7
Jongeren Geldkrant	8

Heeft u wel eens vragen over geld? Dan bent u zeker niet de enige. Daarom bieden wij u graag deze Geldkrant aan. Hij staat vol praktische tips en handvatten. Handig om te bewaren en nog eens terug te lezen.

We werken samen aan het voorkomen van financiële problemen. Want hoe vroeger je erbij bent, hoe groter de kans dat het snel weer goedkomt. Zo voorkom je schulden. Ik heb eens meegemaakt dat iemand schoenendozen vol ongeopende brieven had. Op zo'n moment is het lastig om daar zelf nog uit te komen. Trek dan vooral aan de bel! In deze Geldkrant staan telefoonnummers van organisaties die kunnen helpen. Ook Stib, het sociale gebiedsteam van onze gemeente, staat voor u klaar. Op pagina 6 leest u wat zij kunnen voor u kunnen betekenen.

Omdat we willen dat iedereen mee kan doen, werken wij sinds september samen met het Jeugdsportfonds, het Jeugdcultuurfonds en de Stichting Leergeld. En dat is nog maar één van de regelingen waar u mogelijk aanspraak op kunt maken. Kijk maar op pagina 3.

We weten allemaal dat het leven niet perfect is. Veranderingen in je leven - zoals het verlies van je baan of voor het eerst zelfstandig gaan wonen - kunnen maken dat iemand het overzicht even kwijtraakt. Wat zou ik graag zien dat we daar gewoon over durven te praten. Deze Geldkrant is in elk geval een goed begin.

Annie Benschop-van Eldik

Maakt geld gelukkig?

Sommigen zeggen van niet, anderen beweren van wel en ook bij het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) hebben we geen wetenschappelijke bewijzen voor het een of het ander. Wat we wel uit onderzoek weten: géén grip op geld maakt ongelukkig en onrustig. En niemand die daar echt blij van wordt.

Grip op geld wel!

Grip op geld krijgen, hebben, houden en verstevigen, daar gaat deze krant van gemeente Buren en het Nibud over. Een speciale editie voor alle inwoners van de gemeente Buren; voor hen die grip hebben en dat zo willen houden. Maar ook voor hen die -even- de grip kwijt zijn en in de problemen zitten. Iedereen kan uit deze krant veel nuttige informatie halen.

Stap voor stap

Deze geldkrant is toegankelijk en stapsgewijs opgesteld, beginnend bij het begin. Eerst de administratie op orde zodat er overzicht ontstaat. Dat geeft al rust. En dan kijken we verder. Want als u overzicht heeft over uw inkomsten en uitgaven, dan kunt u ook inzicht krijgen. Rustige gedachte toch, een goed inzicht in uw eigen geldzaken?

Keuzes maken

Met dat inzicht kunt u keuzes maken. Heeft u een potje voor onverwachte uitgaven? U kunt uitrekenen hoeveel in uw situatie verstandig is. Geeft u meer uit dan er binnenkomt? Vul het persoonlijk budgetadvies (zie pagina 5)

in en kijk hoe anderen dat doen en of dat u helpt in uw keuzes. En, heel belangrijk als daar sprake van is, hoe u uw schulden gaat aflossen. Kunt u dat op eigen kracht of heeft u hulp nodig?

Hulp geboden

Komt u er zelf even niet meer uit? Dan kunt u op verschillende plekken aankloppen om u te ondersteunen bij uw financiën. Met het invullen van formulieren, het geven van juridisch advies, het

afbetalen van schulden en nog veel meer. Deze krant wijst u de weg, ook in uw eigen gemeente, maak er gebruik van.

Jong geleerd is oud gedaan

O ja, we hebben ook nog een pagina speciaal voor jongeren. Zakgeld, bijbaantjes, studeren, 18 worden, het staat allemaal op pagina 8.

Veel leesplezier en veel geluk!

Eindelijk mijn administratie op orde!

In uw administratie bewaart u alle papieren die te maken hebben met inkomsten en uitgaven. Als u uw administratie bijhoudt, dan kunt u snel iets vinden als u dat nodig heeft. Is uw administratie op orde? Of misschien toch niet helemaal? Of helemaal niet? Laten we dan nu aan de slag gaan!

- 5 tips om uw administratie op orde te krijgen**
Tegenwoordig is de administratie vaak een combinatie van papieren en digitale documenten.
- Papieren:** neem een map met tabbladen; geef elk tabblad zijn eigen onderwerp als Inkomsten, Energie en water, Woning, Verzekeringen, Abonnementen, enzovoort.
 - Digitaal:** maak een map 'Administratie' aan in uw e-mail en hang ook hier 'tabbladmapjes' onder volgens dezelfde indeling als in de papieren map.
 - Actiemap:** gebruik een -plastic of papieren- mapje waarin u alle documenten bewaart waarmee u iets moet doen. Bijvoorbeeld betalen, ondertekenen en terugsturen, enzovoort.
 - Sorteren:** maak stapeltjes van alle papieren en mails die onder hetzelfde tabje horen.
 - Opbergen:** stop ze onder het betreffende -digitale- tabblad in de map. Klaar!

- En 5 tips om uw administratie op orde te houden**
- Plan elke week een administratiemomentje in, kost u echt niet veel tijd.
 - Open elke dag uw post en gooi meteen weg wat u niet hoeft te bewaren. Waar u iets mee moet doen, stopt u in het actiemapje voor uw wekelijkse administratiemoment. Kan het niet tot dan wachten? Ga er dan direct mee aan de slag!
 - Als u internetbankiert kunt u eenvoudig inplannen wanneer u uw rekeningen overmaakt.
 - Schrijf op wanneer contracten of abonnementen aflopen, bijvoorbeeld de zorgverzekering, energie of mobiele telefoon. Zo bent u op tijd om te kijken of u elders goedkoper terecht kan en om te wisselen van leverancier.
 - Loop uw administratie één keer per jaar helemaal door. Gooi documenten als oude polissen, verlopen garantiebewijzen, enzovoort weg.

Meer weten over administratie inrichten en bijhouden? Kijk op nibud.nl/consumenten.

Rondkomen met weinig geld?

Dat valt soms niet mee. Lang niet iedereen weet dat er in Nederland verschillende regelingen zijn, waar mensen met een laag inkomen aanspraak op kunnen maken. Misschien u ook niet. Zo'n ondersteuning kan bijvoorbeeld een bijdrage, een vergoeding of toeslag, kwijtschelding of kosteloze hulp zijn. Sommige regelingen komen van de overheid, andere van de gemeente. Op deze pagina zetten we voor u zowel de landelijke als gemeentelijke regelingen op een rijtje.

Landelijke regelingen
Dit zijn:

- huurtoeslag
- kinderbijslag
- kinderopvangtoeslag
- zorgtoeslag
- kindgebonden budget
- heffingskortingen

Komt u in aanmerking voor zo'n regeling?
Wie weet, het is in elk geval het uitzoeken waard. Op welke tegemoetkomingen u recht heeft, hangt onder andere af van uw inkomen, uw leeftijd, of u werkt of niet en of u kinderen heeft.

Op berekenuwrecht.nl van het Nibud en Stimulansz kunt u zelf, binnen 5 à 10 minuten, kosteloos en anoniem uitrekenen of u voor bepaalde landelijke regelingen in aanmerking komt.

Welke regelingen zijn er voor mij in gemeente Buren?

Als u al lang van weinig geld leeft, komt u misschien in aanmerking voor de **individuele inkomstenstoeslag**. Dat is een financieel steuntje in de rug. Een alleenstaande of alleenstaande ouder krijgt € 390,- en een echtpaar € 550,-. De voorwaarden: U bent 21 jaar of ouder, maar nog geen 65 jaar. U leeft vijf jaar of langer van een inkomen op bijstandsniveau. En u heeft geen uitzicht op een inkomensverbetering.

Studerende jongeren met een arbeidshandicap komen in aanmerking voor de **individuele studietoeslag**. Dat is € 600,- per jaar. Want zij kunnen een studie vaak niet combineren met een bijbaan, zoals andere studenten.

De **tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten** is voor mensen met een laag inkomen die extra kosten hebben door hun ziekte of handicap. Als u chronisch ziek of gehandicapt bent, kunt u in aanmerking komen voor een vergoeding van € 350,- per persoon per jaar.

Staat u onverwacht voor noodzakelijke kosten die u van uw inkomen niet kunt betalen? En is het onmogelijk om ergens anders een vergoeding of lening te krijgen? Dan kunt u misschien **bijzondere bijstand** krijgen. Per geval bekijken wij of u hiervoor in aanmerking komt. Let op: vraag bijzondere bijstand aan vóór u de uitgave doet.

We willen dat iedereen in onze gemeente kan meedoen aan sociale, culturele en sportieve activiteiten. Ook mensen met weinig geld. Via **Elk kind gelijke kans** is er voor kinderen jaarlijks tot € 225,- (Jeugdsportfonds) of € 425,- (Jeugdcultuurfonds) beschikbaar. U hoeft dat bedrag niet voor te schieten. Volwassenen kunnen via de participatieregeling een vergoeding krijgen van maximaal € 150,- per jaar.

Heeft u tijdelijk geen werk en te weinig geld om van te leven? Dan kunt u een **bijstandsuitkering** aanvragen. Dat doet u via werk.nl. U kunt ook bellen met het UWV op 0900 9294. Na uw melding bij UWV neemt de gemeente contact met u op.

Bent u zelfstandig ondernemer en redt u het financieel niet? Vraag dan eens na of u in aanmerking komt voor een **ondernemersuitkering** (IOAZ of Bbz).

Wilt u meer weten over een regeling of een aanvraag doen? Bel dan met het team Werk en Inkomen van gemeente Buren. Dat kan op elke werkdag van 9.00 tot 10.00 uur via telefoonnummer 14 0344.

Lukt het niet alleen?

Bent u het overzicht over uw administratie kwijt? Misschien kan een vrijwilliger of hulpverlener even meekijken en een steuntje in de rug geven.

Hulp bij administratie
Een deskundige vrijwilliger van Welzijn Rivierstroom kan u helpen bij het ordenen van uw administratie. Bijvoorbeeld bij het invullen van lastige formulieren. En het aanvragen van toeslagen en gemeentelijke regelingen. Kijk voor meer informatie op welzijnrivierstroom.nl of bel 0344 602 337.

U kunt ook contact opnemen met Stib, het gebiedsteam voor inwoners van gemeente Buren. Hier werken medewerkers van allerlei instanties samen. Zij vertellen u graag waar u hulp vindt. Meer over Stib vindt u op pagina 6, op stib.nl of bel 0344 680 670.

Training
Wilt u weten hoe u rond kunt komen met uw inkomen? Bij voldoende interesse start er weer een training 'Uitkomen met inkomen'. Die bestaat uit zes bijeenkomsten. Wilt u meer weten? Mail dan naar iwaltheer@buren.nl of bel 14 0344.

Het is een waardevolle les geweest

Aart-Jan (33) vertelt:
"Ik ben altijd gewend geweest om hard te werken. Alles wat ik als tiener verdiende, zette mijn vader voor mij op een spaarrekening. Toen ik achttien werd, kreeg ik ineens zelf de beschikking over al dat geld. Dat was ik niet gewend. Het ging er hard doorheen: verkeerde vrienden, te dure kleding. Achteraf denk ik: met een budgetcoach was de schade toen nog te repareren geweest."

Gaten vullen
Maar toen maakte ik een grote fout. Ik kocht een snelle, maar vooral dure auto. Daarvoor sloot ik twee leningen af. Vanaf toen begon ik het ene gat met het andere te vullen. Er kwamen deurwaarders langs, maar die ontliet ik omdat ik voor mijn werk vaak van huis was. Ik kreeg lichamelijke en psychische klachten. Ik was het overzicht kwijt en klopte aan bij het bedrijfsmaatschappelijk werk. Zij verwezen mij naar gemeente Buren. Tijdens de intake werd duidelijk dat ik 32.000 euro aan schulden had.

Het overzicht terug
Toch voelde ik op dat moment al een zware last van mijn schouders vallen. Samen maakten we een plan. Ik kreeg hulp bij budgetbeheer. En we spraken af dat ik 80% af zou lossen binnen drie jaar. Gelukkig ging het goed met mijn carrière. Daardoor kreeg ik meer inkomsten en ging het aflossen goed. En ik heb alle hulp die ik kreeg aangeboden met beide handen aangenomen. Dat betekent niet dat het gemakkelijk was. Ik schaamde me tegenover mijn familie en vrienden. En soms kon ik door mijn beperkte budget niet meedoen met allerlei sociale activiteiten.

Al vier jaar schuldenvrij!
Ik ben blij dat ik nu weet waar mijn valkuilen liggen in het omgaan met geld. Daar moet ik op blijven letten. De doorzettersmentaliteit die ik van huis heb meegekregen, komt nu goed van pas! En ik kan met trots zeggen dat ik inmiddels ruim vier jaar schuldenvrij ben."

Heeft u voldoende achter de hand?

U kent het wel: er gaat een apparaat kapot, een dure reparatie aan uw auto, verzin maar. Onverwachte grote uitgaven die noodzakelijk zijn. En dat komt nooit uit. Tenzij u een buffer hebt, een reservepotje om dit soort uitgaven direct te kunnen betalen. Hoeveel heeft u nodig? Bereken het met de gratis Nibud-Bufferberekenaar.

Kijk op nibud.nl/bufferberekenaar.

Komt u er zelf niet uit? U kunt hulp krijgen. Kijk daarvoor op de pagina's 2, 3, 6 of 7.

Het geld vliegt de deur uit!

‘Het geld vliegt mijn portemonnee uit!’ Herkent u het? Hebt u aan het einde van uw geld soms nog een stukje maand over? Zou het niet fijn zijn om hier wat meer grip op te hebben, een duidelijk inzicht te hebben in uw inkomsten en uitgaven? Ook om te zien wat nou uw mogelijkheden zijn om ergens voor te sparen, achterstallige betalingen te voldoen of om wat financiële reserves te hebben?

Onze tip: maak eens een begroting
Daarvoor is het wel erg handig als u uw administratie op orde hebt (zie pagina 2), dan gaat het een stuk sneller en loopt u niet het risico dat u bepaalde inkomsten of uitgaven vergeet.

Klaar voor het overzicht? Start!
Hiernaast ziet u een maandbegroting die u zelf kunt invullen. Niet alle posten zullen voor u van toepassing zijn. Probeer wel zo volledig mogelijk te zijn, want anders krijgt u geen realistisch beeld. Veel van de inkomsten en uitgaven zijn maandelijks terugkerende posten. Sommige komen echter per kwartaal, half jaar of jaar. Denk aan de kinderbijslag (1 keer per kwartaal), het vakantiegeld (1 keer per jaar) en premies voor bijvoorbeeld de autoverzekering. Reken voor die posten eerst het jaarbedrag

uit, en deel dat door 12. Dan heeft u een maandbedrag en komt u tot een realistische, gemiddelde maandbegroting.

Onder de streep
Heeft u alle posten ingevuld? Bereken dan het verschil tussen uw totale inkomsten en uw totale uitgaven. Wat is de uitkomst? Zijn uw inkomsten hoger dan of even hoog als uw uitgaven? Ga -meer- sparen en bouw een buffer op! Zijn uw inkomsten lager dan uw uitgaven? Dan is er sprake van een tekort. Gebruikt u misschien spaargeld om het tekort op te vangen? Of heeft u schulden of achterstallige betalingen?
Op pagina 6 en 7 van deze krant kijken we naar de keuzes die u kunt maken om uw begroting weer in balans te brengen.

Uw leven staat op zijn kop

En dat kan heel leuk zijn, als u gaat trouwen, gezinsuitbreiding krijgt, een huis gaat kopen, lekker met pensioen gaat, noem maar op. Maar het kan ook helemaal niet leuk zijn; door overlijden of scheiding van uw partner, door werkloosheid of arbeidsongeschiktheid of door het faillissement van uw eigen bedrijf. Of deze veranderingen nou wel of niet gepland zijn en vrolijk of verdrietig zijn, één ding is zeker: ze zijn van invloed op uw inkomsten of uw uitgaven.

Minder inkomen? Aan de slag!
Wacht niet af als u weet dat u uw uitgavenpatroon moet aanpassen, maar ga direct aan de slag. Wat gaat er precies anders worden? Komen er kosten bij, bijvoorbeeld bij een gezinsuitbreiding of verhuizing naar een duurdere woning? Of verliest u geheel of gedeeltelijk uw inkomen? Wat kunt u nog wel betalen en wat niet meer? Maak keuzes, kijk wat er door moet blijven gaan, en wat u kunt schrappen.

Hoe te handelen? 4 tips
1. Zorg voor overzicht
Meer dan ooit is het belangrijk dat u uw administratie op orde heeft en een duidelijk inzicht hebt in de –te verwachten– inkomsten en uitgaven (zie pagina 2).
2. Maak een begroting
Maak een overzicht van uw inkomsten en uitgaven van uw huidige en uw nieuwe situatie. Zo ziet u wat er verandert (zie pagina 5).
3. Vergroot uw inkomsten
Kijk bijvoorbeeld of u in aanmerking komt voor inkomensondersteunende regelingen (zie pagina 3).
4. Verklein uw uitgaven
Bekijk uw vaste lasten eens kritisch. De energieleverancier, de zorgverzekering, uw telefoon- en internetabonnement. Heeft u alles nodig? En kan het misschien goedkoper?

Weet u niet waar uw geld blijft?

U heeft vast wel een idee wat u aan vaste lasten uitgeeft. Maar waar blijft de rest van uw geld precies? Zijn er misschien veel dingen waar u, bij elkaar opgeteld, onbewust veel geld aan uitgeeft? Broodje op uw werk, koffie op het station of flesje water in de kantine?

Kies voor een kasboek
Houd een tijdje bij wat u precies uitgeeft. U zult zien dat dit heel verhelderend werkt en inzicht geeft waar u op kunt besparen. Een kasboek klinkt misschien wat ouderwets, maar er zijn veel eigentijdse versies te koop en er zijn zelfs gratis online versies. Maar een gewoon schrift voldoet natuurlijk ook prima.

Onbewust wordt bewust
U zult zien, als u al die onbewuste uitgaven over een heel jaar bij elkaar optelt, komt u tot een aardig bedrag. Zo worden onbewuste uitgaven bewuste uitgaven en weet u meteen dat u nog aardige besparingsmogelijkheden heeft.

En nu besparen maar!
Het bedenken van goedkope alternatieven is een leuke sport: neem zelf brood en een thermoskan mee in plaats van een duur broodje op het werk of koffie op het station. Vul een bidon met kraanwater. Wat zou u op jaarbasis wel niet kunnen besparen?

DIT KASBOEK IS VAN:	
Naam:	
Gezinssamenstelling:	
MAAND:	
INKOMSTEN	
netto salaris of uitkering	,
netto salaris of uitkering partner	,
vakantiegeld	,
13e maand/eindejaarsuitkering	,
kinderbijslag	,
zorgtoeslag	,
huurtoeslag	,
kindgebonden budget	,
kinderopvangtoeslag	,
voorlopige aanslag Belasting alimentatie	,
kostgeld inwonende personen	,
gemeentelijke ondersteuning	,
overige inkomsten	,
TOTAAL INKOMSTEN	,

MAAND:	
INKOMSTEN	VASTE LASTEN
	huur/hypotheek
	servicekosten
	energie (gas/elektriciteit/water)
	onroerende zaakbelasting
	reinigingsheffing
	rioolheffing
	overige lokale lasten
	telefoon, televisie en internet
	zorgverzekering
UITGAVEN	aansprakelijkheidsverzekering
	inboedelverzekering
	overige verzekeringen
	onderwijs
	kinderopvang
	abonnement krant/tijdschrift
	contributie (sport)vereniging
	motorrijtuigenbelasting
	autoverzekering
	afschrijving auto
Totaal vaste lasten	
RESERVERINGSUITGAVEN	
kleding en schoenen	
inventaris	
onderhoud huis en tuin	
niet-vergoede ziektekosten	
vrijetijsuitgaven	
extra sparen	
Totaal reserveringsuitgaven	
Huishoudelijke uitgaven	
voeding	
was- en schoonmaakartikelen	
persoonlijke verzorging	
huishoudelijke hulp	
huisdieren	
roken	
zakgeld	
diversen	
Totaal huishoudelijke uitgaven	
TOTAAL UITGAVEN	

MAAND:
Inkomsten: €
Uitgaven: €
over/te kort: €

Hoe doen anderen dat nou?

Vraagt u zich dat ook wel eens af? Het gratis Persoonlijk Budgetadvies van het Nibud laat u dat zien, en nog veel meer. Het is een handig hulpmiddel bij het maken van een begroting. Het Nibud Persoonlijk Budgetadvies:

- laat zien waar uw geld blijft;
- laat zien hoe u het doet in vergelijking met anderen;
- laat zien hoeveel u minimaal aan bepaalde kostenposten kwijt bent;
- laat het effect zien als u ergens op gaat bezuinigen;
- is een checklist en zorgt ervoor dat u geen kostenposten vergeet;
- laat u alle inkomsten meenemen;
- geeft u geldtips, bijna op maat;
- laat zien waar u op kunt bezuinigen;
- laat zien hoeveel u elke maand kunt sparen;
- helpt u bij het maken van een begroting.

Kijk op nibud.nl/persoonlijkbudgetadvies.

Handige tips

- Houdt u een maand geld over op uw gemiddelde maandbegroting? Zet dat dan direct op uw spaarrekening. Er zijn namelijk ook maanden dat u geld tekortkomt en dat heft elkaar weer op.
- Leg elke week uw administratiemomentje vast in uw agenda. Dat werkt.
- Mensen onderschatten hoeveel ze wekelijks uitgeven. We hebben dus een te positief beeld van ons bestedingspatroon. U ook? Maak een overzicht, dat helpt u om een realistisch beeld te krijgen van uw uitgavenpatroon.

Klaar om keuzes te maken

Als het goed is, is uw administratie nu op orde en heeft u inzicht in wat er inkomt en uitgaat. Heerlijk. Ook weet u of u recht heeft op inkomensregelingen van de overheid of de gemeente en zo ja, welke dat zijn. Kortom, de balans is opgemaakt. Dan kunt u nu weer een volgende stap zetten. Afhankelijk naar welke kant de balans overhelt, maakt u uw keuzes. Gaat u voor bezuinigen of besparen? Of wilt u misschien een lening afsluiten? Gaat u zelf uw betalingsachterstanden of kleinere schulden oplossen? Of heeft u er hulp bij nodig? Op deze twee pagina's gaan we dieper op die keuzes in.

Vragen? Ga in gesprek met Stib

Misschien denkt u nu: ik kan wel wat hulp gebruiken... maar waar vind ik die? Bij Stib! Stib is het gebiedsteam voor inwoners van de gemeente Buren. U kunt hier terecht met al uw zorgen en vragen: over zorg, welzijn en opvoeden, maar ook over geldzaken.

Stib staat voor 'sterk in de buurt'. Zij is er voor u en uw buurtgenoten. Stib bestaat uit medewerkers van de gemeente en medewerkers van MEE en STMR. Er werken maatschappelijk werkers, cliëntondersteuners en andere professionals. Samen zorgen zij dat hulp voor u gemakkelijk te vinden is. Zij kennen alle mogelijkheden en instanties. Korte lijntjes noemen we dat. Zo raakt u de weg niet kwijt in een woud van instanties. Stel uw vraag en Stib gaat met u op zoek naar antwoorden.

Gesprek, plan, actie

Als het gaat over geld, zet de medewerker van Stib met u zaken op een rijtje. Heeft u inkomen? Heeft u schulden? Hoe heeft u uw administratie

geregeld? Wat gaat er goed, en waar maakt u zich zorgen over?

Als de situatie duidelijk is, is de volgende vraag: hoe gaan we dit aanpakken? Samen maakt u een plan om de situatie te verbeteren. In dat plan staat wat u wilt bereiken en op welke manier. Er staat in wat u zelf gaat doen. En eventueel welke mensen in uw omgeving u daarbij kunnen helpen.

Het kan zijn dat u tot de conclusie komt dat er extra hulp nodig is. Bijvoorbeeld van een vrijwilligersorganisatie of een professionele organisatie. Of van de gemeente. Gelukkig weten de medewerkers van Stib precies welke hulp er is en

hoe je die aanvraagt. Als het nodig is, regelen zij dat u die extra hulp krijgt.

Uw vraag stellen

Als u belt met Stib, krijgt u vaak gelijk antwoord. Kan dat niet, dan maakt de medewerker een afspraak met u voor een gesprek.

Het telefoonnummer van Stib is 0344 680 670. Ze zijn bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 9.00 tot 17.00 uur en op vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur. U kunt ook mailen naar info@stib.nl.

Wilt u meer weten? Kijk dan eens op stib.nl. Daar vindt u heel veel informatie.

Doe de Financieel gezond-test

Heeft u grip op uw geld? Of twijfelt u? Doe deze test en kom erachter.

- ☐ Iedere maand is mijn geld op.
- ☐ Ik heb ruzie met mijn partner over geld.
- ☐ Ik vraag mijn baas soms om een voorschot op mijn salaris of vakantiegeld.
- ☐ Ik vul het ene gat met het andere.
- ☐ Ik gebruik vaak mijn creditcard.
- ☐ Ieder jaar heb ik meer schulden.
- ☐ Ik krijg vaak rekeningen die ik niet verwacht.
- ☐ Ik koop vaak iets waar ik later spijt van heb.
- ☐ Ik ben alleen bezig met wat ik nu moet betalen, de rest zie ik later wel.
- ☐ Automatische incasso's worden niet afgeschreven.
- ☐ Ik vraag geld aan mijn familie en vrienden.
- ☐ Het gebeurt regelmatig dat ik niet kan pinnen.
- ☐ Ik koop steeds vaker waar ik niet meteen hoeft te betalen.
- ☐ Ik denk vaak na over wat ik bedrijven kan vertellen om niet te hoeven betalen.
- ☐ Ik haal geld van de spaarrekening van de kinderen.
- ☐ Ik slaap niet van de geldzorgen.
- ☐ Ik heb al vijf jaar of langer een laag inkomen.
- ☐ Ik hoop snel een prijs te winnen in de loterij, dan ben ik van mijn schulden af.
- ☐ Ik weet niet hoeveel geld er iedere maand op mijn rekening komt.
- ☐ Ik schaam mij erg voor mijn schulden.
- ☐ Ik betaalt rekeningen vaak niet op tijd.

- ☐ Ik sta vaak rood.
- ☐ Ik loop achter met de huur en/of energie.
- ☐ Ik durf niet over mijn geldproblemen te praten.
- ☐ Mijn administratie is een rommeltje.
- ☐ Ik ben verslaafd, dat kost geld!
- ☐ Ik krijg post van de deurwaarder of het incassobureau.
- ☐ Sparen? Dat kan ik niet!
- ☐ Ik weet niet wat ik iedere maand allemaal moet betalen.

Heeft u minder dan 4 aangekruist?

Volg dan de stappenplannen check, plan, spaar op nibud.nl of meldt u aan voor de e-mailcoaching.

Heeft u meer dan 4 aangekruist?

Ga dan naar zelfjeschuldenregelen.nl of neem contact op met de gemeente (om de mogelijkheden voor ondersteuning te bespreken).

Ai, we geven te veel uit

Geeft u meer geld uit dan er binnenkomt? Met andere woorden, zijn uw inkomsten lager dan uw uitgaven? Dan heeft u een tekort. Hoe lost u dit op? Met uw spaargeld? Of staan er nog rekeningen open die eigenlijk al betaald hadden moeten worden? Heeft u schulden? Daarmee moet u echt aan de slag, we kunnen u met onderstaande informatie al op weg helpen.

Rood staan

Bijna iedereen staat wel eens rood. Als het u helpt een krappe periode voor korte tijd te overbruggen, dan geeft dat meestal geen problemen. Maar vergeet niet dat u rente betaalt over het bedrag dat u rood staat en die ligt een stuk hoger dan op een gewone lening. Vergeet ook niet te controleren of uw rekeningen worden afgeschreven.

Betalingsachterstanden

Als u niet af en toe rood staat, maar keer op keer tekort komt, dan wordt het serieuzer. Dan vormen zich langzaam betalingsachterstanden. Daarmee moet u echt meteen aan de slag om niet in nog grotere problemen te komen. Dat kunt u zelf. Maak een lijst van alle onbetaalde rekeningen, zodat u weet hoe

groot uw achterstanden zijn. Schrijf ook op wanneer u het geld had moeten betalen.

Hoeveel kunt u afbetalen?

Heeft u een begroting gemaakt zoals het voorbeeld op pagina 5? Heeft u hem nog niet gemaakt, begin daar dan eerst mee. Dan weet u snel of en hoeveel u gemiddeld per maand overhoudt. Met het bedrag dat u overhoudt kunt u de achterstanden inlopen. Let er wel op dat u genoeg geld overhoudt voor de rekeningen van de komende maanden. Voor u het weet, heeft u zo weer een nieuwe betalingsachterstand.

Urgentie vaststellen

Uiteindelijk moet u natuurlijk alle achterstanden terugbetalen, maar bijvoorbeeld de huur en de zorgverzekering zijn erg belangrijk. Betaalt u geen huur, dan kunt u uit uw huis gezet worden. Betaalt u de zorgverzekering niet, dan moet u uw doktersrekening zelf betalen.

Overleg met de schuldeisers

Toegegeven, het is best lastig, maar bel alle instanties die geld van u krijgen. Maak afspraken hoe u uw betalingsachterstanden gaat inlopen. Misschien door in

termijnen te betalen? Of misschien op het moment als u kinderbijslag of vakantiegeld krijgt.

Het lukt niet

Houdt u geen geld over om achterstallige betalingen in te lopen? Of lukt het toch niet om zelf afspraken te maken met de instanties die nog geld van u te goed hebben? Neem dan direct contact op met de gemeente. Zij kunnen u advies geven bij het oplossen van uw geldproblemen.

COLOFON

© Nibud, oktober 2017

Deze krant is ontwikkeld door het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) in opdracht van de gemeente Buren.

Aan de teksten in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend. Niets in deze uitgave mag u reproduceren zonder schriftelijke toestemming van het Nibud. Het gaat hierbij om druk, film, fotokopie of andere manieren.

Projectverantwoordelijke: Anne-Mart Kuipers, Nibud, nibud.nl

Teksten en redactie: Brigitte ter Laak, Marion Weijers, Gea Schoneville, Nibud, nibud.nl, gemeente Buren, buren.nl

Design en grafische productie: vormgeving Verf en de Buuf, Culemborg verfendebuuf.nl

Drukwerk: Mullervisual, mullervisual.nl

Hulp van de gemeente bij schulden

Heeft u schulden waar u zelf niet meer uitkomt? Dan kunt u gebruik maken van schuldhulpverlening via de gemeente. Onthoud: hoe eerder u komt, hoe beter. Wacht dus niet langer en maak direct een afspraak.

Bel naar 14 0344 (maandag tot en met donderdag) en vraag naar een medewerker schuldhulpverlening. Die plant dan meteen een afspraak met u. Of mail naar schuldhulpverlening@buren.nl. Binnen drie werkdagen neemt een medewerker contact met u op.

Wat doet de gemeente voor u?

De schuldhulpverlener brengt uw situatie in kaart en treft een regeling met uw schuldeisers. Samen de problemen aanpakken lucht vaak enorm op. Lees het verhaal van Aart-Jan op pagina 3 maar eens!

Er zijn een aantal voorwaarden. U moet bijvoorbeeld ingeschreven staan in de gemeente Buren en 18 jaar of ouder zijn. En het is belangrijk dat u een inkomen heeft. Dat mag ook een uitkering zijn. De gemeente kan u hier meer over vertellen.

Betaald werk vinden

Een nieuwe baan kan uw inkomen vergroten. Zoekt u werk? Er zijn allerlei websites waar u vacatures kunt vinden. Bijvoorbeeld nationalevacaturebank.nl, of werk.nl van het UWV. U kunt zich ook inschrijven bij uitzendbureaus.

Soms helpt de gemeente mensen bij het vinden van werk. Bijvoorbeeld als u een bijstandsuitkering heeft of gedeeltelijk arbeidsongeschikt bent. Of als u weer aan het werk gaat na langdurige ziekte (re-integratie). Heeft u vragen of heeft u ondersteuning nodig bij het zoeken naar werk? Dan kunt u bellen met het team Werk en Inkomen via telefoonnummer 14 0344.

Met vragen over leren of werken kunt u ook terecht bij het Leerwerkloket Rivierenland. Dit is voor iedereen tussen de 18 en de 68 jaar. U krijgt gratis advies. Of u nu informatie wilt over scholing en beroepen, een leerbaan zoekt of wilt overstappen naar een andere functie. Kijk op rivierenland.lerenenwerken.nl, mail naar rivierenland@lerenenwerken.nl of bel 06 46 85 22 34.

Zakgeld, hoeveel?

Leeftijd	Zakgeldbedrag per week	Leeftijd	Zakgeldbedrag per maand
5 jaar.....	€ 0,50	12 jaar.....	€ 15 - € 20
6 jaar.....	€ 1 - € 2	13 jaar.....	€ 15 - € 20
7 jaar.....	€ 1 - € 2	14 jaar.....	€ 18 - € 20
8 jaar.....	€ 1 - € 2	15 jaar.....	€ 20 - € 22
9 jaar.....	€ 1,20 - € 2	16 jaar.....	€ 20 - € 25
10 jaar.....	€ 1,70 - € 2	17 jaar.....	€ 22 - € 26
11 jaar.....	€ 2 - € 2,30		

Bron: Nibud 2016, bovenstaande bedragen zijn metingen, geen normen of voorschriften

Extra geld met een bijbaantje

Vanaf je 13e mag je officieel gaan werken. Wel zo handig: zo heb je wat extra te besteden. Maar hoe kom je aan een baantje en waar moet je zoal rekening mee houden? Hoe werkt dat precies? En hoeveel houd je eigenlijk over aan je bijbaan? Als je weet wat je wil en waar je op moet letten, haal je meer uit je bijbaan!

Wat verdien je?

Wat je verdient hangt onder andere af van je leeftijd, het soort werk, op welk moment van de dag je werkt en hoeveel verantwoordelijkheid en ervaring je hebt. Maar je hebt altijd recht op het minimumloon.

Weet je het even niet meer?

Genoeg geld hebben is een prettig gevoel. Maar als het tegenzit of als je schulden hebt, kan je daar flink van wakker liggen! Bijvoorbeeld als je mobiele telefoon wel erg duur is. Of als je de hele tijd rood staat. Gelukkig zijn er online veel slimme tips te vinden. Kijk bijvoorbeeld op scholieren.nibud.nl.

Kom je er niet uit? Of krijg je stress? Dan is het belangrijk om erover te praten. Met je vrienden. Met je ouders. Of met een leraar of jongerenwerker op school. Dat is misschien even spannend. Maar het laat zien dat je het lef hebt om je eigen leven aan te pakken. En je zult zien dat het erg oplucht.

Jongerenwerk

Trouwens: die jongerenwerkers vind je niet alleen op het schoolplein. Je kunt ook gewoon met ze chatten of appen! Over geldzaken, maar ook over alle andere dingen waar je vragen over hebt. Super makkelijk dus.

- Jongerenwerker Bas: 06 20 44 95 10
- Jongerencoach Maurice: 06 38 07 72 05

Online info

- mozaiekwelzijn.nl/gemeente-buren
- twitter.com/jwvburen
- facebook.com/mozaiekwelzijn.buren
- instagram.com/jongerenwerk_buren

Wat doen anderen?

Hieronder zie je de top 3 populairste baantjes voor jouw leeftijd. En wat je met die baantjes ongeveer per uur verdient. Deze bedragen hebben jongeren zelf opgegeven.

Jongens - 16 jaar

Onderwerp	bedrag per uur
Krant bezorgen.....	€ 5,00
Werken in de horeca.....	€ 3,70
Werken in de supermarkt.....	€ 3,50

Meisjes - 16 jaar

Onderwerp	bedrag per uur
Krant bezorgen.....	€ 5,00
Babysitten.....	€ 3,50
Werken in de horeca.....	€ 3,50
Werken in winkel.....	€ 3,00

Studeren, wat komt er financieel bij kijken?

Of het is al zover, of het zit eraan te komen; je sluit de middelbare school af en wilt verder studeren. Op het mbo, hbo of de universiteit. Je kiest een opleiding waar je voor wilt gaan, maar hoe zit dat financieel? Wat kost zo'n studie eigenlijk? Bijvoorbeeld collegegeld en boeken? En hoe komen de kosten eruit te zien als je op kamers gaat wonen? Of als je thuis blijft? Wie betaalt eigenlijk wat?

Bekijk alle kosten van studeren in de **Geldwijzer Studenten**. Deze is gratis te downloaden via nibud.nl/studeren.

Wil je weten of het in jouw situatie nodig is om te lenen? Bereken het met de Rekenhulp berekening studiefinanciering via duo.nl.

Je ouders zijn nog wel onderhoudsplichtig. Dat betekent dat zij jou tot je 21-ste verzorgen en opvoeden.

Word je 18? Of ben je het al?

Laten we eens op een rijtje zetten wat moet en mag:

	Moet	Mag
Contracten, (telefoon-) abonnementen en overeenkomsten afsluiten op je eigen naam		x
Een basis zorgverzekering afsluiten en zorgtoeslag regelen	x	
Beslissen of je een aanvullende zorgverzekering wilt	x	
Toeslagen aanvragen met je DigiD, via toeslagen.nl		x
Zelf alimentatie ontvangen		x
Rood staan, een lening afsluiten		x
Studiefinanciering aanvragen als je een opleiding volgt, via duo.nl		x
Zelf aansprakelijk zijn voor betalingsachterstanden, boetes en leningen	x	